

DÉLMAGYARORSZÁG

SZEGED VÁROS ÉS A SZEGEDI JÁRÁS DOLGOZÓINAK LAPJA

XII. évfolyam, 237. szám

Ara: 50 fillér

Vasárnap, 1956. október 7.

Hatalmas részvét mellett temették el a párt nagy halottait

Szombaton délután a Kerepesi temetőben a párt és a munkásmozgalom nagy halottai közé örök nyugalomra helyezték a párt mártírjait: Rajk Lászlót, Pálffy Györgyöt, dr. Szónyi Tibort és Szalai Andrást.

A gyászdrapériákkal övezett Kossuth-mauzóleum előtti téren ravatalozták fel a mártírok koporsóját. Nemzetiszínű, vörös és fekete zászlókat lobogtatott a szél a koporsók körül; mögöttük a Magyar Dolgozók Pártjának jelvényét helyezték el. A koporsók előtt vörös bársonypárnán nyugodtak Rajk László, Pálffy György, dr. Szónyi Tibor és Szalai András kitüntetései, amelyeket a haza és a párt szolgálatában szerettek. Pálffy György aláírástól a koporsóján ott volt tábornoki sapkája és kardja. Géppisztolyok harcosok álltak a koporsók mellett, gyászkarszalagos tisztek álltak sorfalat a ravatalhoz vezető úton s a ravatalnál a néphadsereg díszzászlóalja sorakozott fel, gyászszalagos csapatzászlóval.

Pontban 12 órakor a gyászzinduló hangjai mellett megindult Budapest népének menete, hogy elvonulva a ravatal előtt, megadja a végtisztességet a párt mártírjainak. Három órán át sürű sorokban, végeláthatatlan menetben tisztelegtek a gyárak munkásai, az értelmiségiek, a néphadsereg tisztségei és harcosai, az egyetemek és a főiskolák hallgatói — mintegy 150.000-en haladtak el a ravatal előtt.

A mártírok koporsójánál 5 percenként váltották a díszőrséget. A díszőrség tagjai között ott voltak Rajk László, Pálffy György, dr. Szónyi Tibor és Szalai András legközelebbi barátai, harcostársai, a spanyol szabadságharcban részt vett magyar önkéntesek, a párt sok régi katonája, a magyar társadalmi élet kiváló vezető szemé-

lyiségei. Díszőrséget álltak az írók, a tudósok, a művészek, az újságírók, a tömegszervezetek vezetői, a néphadsereg tábornokai és tisztségei, a párt harcosai.

A ravatal előtti téren percről percre gyűltek a koszorúk, a virágcsokrok, amelyeket a budapesti dolgozók hoztak, hogy lerójják végső kegyeletüket a mártírok előtt.

Három óra előtt 10 perccel a koporsók mellett a Magyar Dolgozók Pártja vezetői álltak díszőrséget: Apró Antal, Ács Lajos, Hegedűs András, Kovács István, Kiss Károly, Marosán György, Szalai Béla, Bata István, Gáspár Sándor, Piros László, Egri Gyula, Vég Béla.

Három órakor vége szakadt a budapesti dolgozók néma tiszteletadásának; megkezdődött a gyászzertartás. A gyászolók hatalmas tömegében ott voltak a mártírok hozzátartozói. Eljűttek a párt vezetői, ott volt Dobi István, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke, megjelent a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetősége, a Népköztársaság Elnöki Tanácsa és a Minisztertanács számos tagja, a tömegszervezetek vezetői, a politikai, gazdasági és a kulturális élet kiváló személyiségei, a tábornoki kar tagjai. Megadták a végső tisztességet a mártíroknak egykori munkatársaik és barátaik, a spanyol polgárháború magyar szabadságharcosai. Hatalmas tömegben vettek részt a temetésen a Magyar Dolgozók Pártjának tagjai, a főváros lakosai.

A gyászzinduló hangjai után elsőnek Apró Antal, a Magyar Dolgozók Pártja Politikai Bizottságának tagja, a Minisztertanács elnökhelyettese mondott gyászbeszédet az MDP Központi Vezetősége és a Minisztertanács nevében.

Apró Antal elvtárs beszéde

— Tisztelt Gyászoló Közönség!

— Tisztelt Elvtársak és Elvtársnők!

— Soha nehezebb és tragikusabb kötelességet nem teljesítettünk, mint most, amikor pártunk, kormányunk, a Hazafias Népfront nevében, a szocializmust építő forradalmi magyar munkáscsapat és egész dolgozó népünk nevében búcsút veszünk kiváló elvtársainktól, barátainktól, Rajk Lászlótól, Szónyi Tibortól, Pálffy Györgytől, Szalai

Andrástól, akiket 1949-ben provokációs, hamis vádak alapján halálra ítélték.

Becsületbeli, elvtársi kötelességünknek teszünk eleget most, amikor elvtársaink földi maradványait a magyar munkásmozgalom, az 1919-es proletárdiktatúra mártírjainak, az illegális harcok hősi halottjainak sírjai mellé temetjük. Utolsó aktusát végezzük el annak a rehabilitációnak, amelyre pártunk Központi Vezetősége határozatai és népünk akarata kötelez bennünket.

ővezte a pártot, mert soha nem volt a pártnak a nép érdekeitől eltérő politikája.

Mindig bátor hirdetői voltak a dolgozók nemzetközi összefogása, a béke megvédése ügyének is. Annál fájdalmasabb, Tisztelt Elvtársak, hogy ilyen jelentős sikerek után olyan tragédiák fordulhattak elő, mint amelyeknek mártírhalált halt elvtársaink áldozatul estek. De most sem fél a párt kimondani az igazat, nyíltan beszélünk, rámutatunk a hibákra, visszaélésekre.

A párt, a kormány mélyen elítéli a történeteket. Elvtársaink sírja előtt valamennyi magyar kommunista nevében megfogadjuk, hogy tanulva a múlt hibáiból, minden megteszünk azért, hogy soha többé olyan szörnyűségek elő ne forduljanak, mint amelyeknek drága elvtársaink áldozatul estek.

Tudjuk jól, hogy amikor pártunk Központi Vezetősége nyíltan feltárta az elkövetett súlyos törvénytelenégeket, nyilvánosan felfedte a visszaéléseket, voltak sokan a jószándékú emberek között olyanok, akik a párt, a szocializmus iránti hitükben megfogadják és a szocialista építési egyes vezetőinek vétkeiből magának a szocializmus eszméinek az esendőségére következtettek, kétségbe vonták a munkás- és parasztállamot irányító pártnak vezető szerepét a szocialista átalakulásban.

Mindent megteszünk azért, hogy törvénytelenégek soha többé ne fordulhassanak elő

Elvtársak!

Fogadjuk meg Rajk László és a többi elvtárs sírja előtt, hogy mindent megteszünk a biztosítékok megteremtésére annak érdekében, hogy hasonló törvénytelenégek soha többé ne fordulhassanak elő, hogy a párt és a nép — a munkáscsapat és a nemzet —, a szocialista építés és a humanizmus ügye soha többé ne válhasson el egymástól.

De ez a fogadalom elvtár-

sak, nem ment fel bennünket az alól a kötelességünk alól, hogy választ adjunk: hogyan történhetett mindez? Ha azt mondjuk, hogy mindezen a személyi kultusz volt az oka, akkor igazat mondunk ugyan, de az igazság túl általános ahhoz, hogy valóban megmagyarázzuk a történeteket. Nyilvánvaló, hogy a történetek egyik fő oka a sztálini hibákban, azok-

Volta, akik elvesztették a jövőbe vetett hitüket és a szocializmushoz vezető utunk helyességét, alapvető irányvonalát vonták kétségbe. Sok száz ezres párttagságunk, munkáscsapatunk, népünk többsége azonban nem ingott meg. Az erőseket, akik továbbra is urai építői akarnak lenni a szocialista hazának, ha meg is rendítette, meg is rázta az, ami történt, egyben meg is edzette, fel is verte. A kommunista munkások, parasztok és értelmiségiek döntő többsége nem egyszerűen sopánkodott, sírángozott az elkövetett hibák és bűnök felett, hanem előre, a jövőbe nézve kereste annak biztosítékait, hogy a Rajk elvtárral és a többi mártírhalált halt elvtárral történetek soha többé ne fordulhassanak elő.

Sokakban felmerül a kérdés, hogy vajon mi a biztosíték arra, hogy hasonló törvénytelenégek, törvénytársítások a jövőben nem fordulnak elő? Ez jogos kérdés. Erre a kérdésre népünk színe előtt kötelesek vagyunk válaszolni. A biztosíték erre a párt, a biztosíték mi, kommunisták vagyunk, pártunk sok száz ezres tagsága, mert megvan bennünk a képesség és a szilárd elhatározás, hogy tanuljunk a múlt hibáiból és ha 1953 után voltak is még ingadozások — mert voltak — ezeket határozottan felszámoltuk és felszámoljuk. Biztosíték erre a Központi Vezetőség júliusi határozata, annak végrehajtása.

A mi pártunkban megvan az a képesség és akarát, hogy nyíltan beszéljünk hibáiról, ugyanakkor előre mutat, vezetői, szervezői tovább a harcot új győzelmek felé. Ezt a törekvésünket segíti, támogatja minden hazáját szerető dolgozó.

Biztosíték továbbá a magyar dolgozó nép, amelynek fokozott részvétele az állam, a gazdaság, a társadalom ügyeinek intézésében további fejlődésünk érdekében életbevágóan fontos és szükséges. Biztosíték továbbá közéletünkben a szocialista demokrácia széleskörű kibontakoztatása és erőteljes folytatása a szocializmus építésének. Biztosítani kell a néptömegek kezdeményezését és ellenőrzését társadalmi életünk minden területén. Ugyanakkor fokozzuk éberségünket nemcsak népi demokratikus rendünk még meglévő ellenségeinek aknamunkájával szemben, hanem azokkal szemben is, akik gátolni próbálják a következtetések bátor levonását az elkövetett hibákból, valamint azokkal szemben is, akik az elkövetett hibákat ürügyül akarják felhasználni a szocialista demokráciát megsemmisítésére, hogy így utat nyissanak a polgári demokrácia és vele a kapitalizmus visszaállítására.

Az SZKP Központi Bizottsága Elnökségének tagjai megbeszélést folytattak

az MDP Központi Vezetőségének küldöttségével

Moszkva (TASZSZ) A Szovjetunió Kommunista Pártjának Központi Bizottságában A. I. Mikojan és M. A. Szuszlov, az SZKP Központi Bizottsága Elnökségének tagjai október 6-án megbeszélést folytattak Gerő Ernővel, a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének első titkárával, Kádár Jánossal és Hidas Istvánnal, a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetősége Politikai Bizottságának tagjaival és Szántó Zoltánnal, a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének tagjával.

A megbeszélés a két testvérpárt között fennálló őszinte barátság és teljes kölcsönös megértés szellemében folyt le.

Gyászol a magyar nép

Budapest, október 6.

Budapest ma gyászol.

Kora reggeltől már fekete zászlókat verdesett a házakon a csipős őszi szél. Sok ember kabáthajtókáján gyászkeretes vörös kokárda. De a déli órákban a tömegek nem a Batthyány emlékműs felé zarándokoltak, hogy emlékezzenek az 1849-ben ártatlanul kivégzett aradi tizenháromakra, hanem a Kerepesi temetőbe, hogy utolsó búcsút vegyenek az éppen száz esztendővel később 1949-ben mártírhalált halt hazafiaktól.

A mai kivonulást senkisein szerveztek, sehol sem láttunk irányított menetet, de a sok-sok mellékutcából összegyűlt emberáradat a Kerepesi temető főbejáratán már tízezerrel vonult be. Még egyetlen harang sem ütötte el a delet, amikor már megindult a pesti nép csendesen gyászoló menete.

Jókai, Vörösmarty, Arany sírja mellett vizet az út a monumentális Kossuth-mauzóleumhoz. A kegyelet és a hálalé a robotosztas épületét fekete, vörös és nemzetiszínű zászlók borítják. A mauzóleum homlokzata előtt a fekete bársonnyal fedett díszes ravatalon négy egyforma fekete koporsó. Előttünk nyolc nagy ezüst kehelyben az emlékezés és a kegyelet lángjai lobognak.

Rajk László, Pálffy György, Szónyi Tibor és Szalai András koporsói előtt zarándokol a tömeg. Ma mindenki rájuk gondol. Hét esztendeje, hogy fiatalon és ártatlanul a kegyetlen halál lett osztályrészük. A hét évvel ezelőtti október újabb mártírokat írt be a magyar nép történelmébe.

A mauzóleum mellvédjéről nézem a végeláthatatlan sorokban hömpölygő tömeget. Ismeretlen emberek, hétköznapiak más és más gondot parancsolnak rájuk, de ezekben a percekben közők a gondolataik. Emlékeznek, gyászolnak, s őszinte részvétellel együtt éreznek a legközelebbi hozzátartozókkal.

Fél egy előtt néhány perc-

Sömjén Péter

Az MDP Központi Vezetőségének üdvözlése

a Holland Kommunista Párt

XVIII. kongresszusán

Mekis József, a Magyar Dolgozók Pártja Politikai Bizottságának tagja, aki részt vesz a Holland KP XVIII. kongresszusán, felszólalásában felolvasta a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének alábbi üzenetét:

»HOLLANDIA KOMMUNISTA PÁRTJA

XVIII. KONGRESSZUSÁNAK.

Kedves elvtársak!

A Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetősége forró testvéri üdvözlét küldi Hollandia Kommunista Pártja XVIII. kongresszusának.

Meg vagyunk győződve, hogy a kongresszus munkája nagymértékben elősegíti mindazon feladatok megoldását, amelyek a holland dolgozó tömegek megnyeréséért, jólétük emeléséért, a munkásegység megteremtéséért és a népek közötti béke megőrzéséért a párt előtt állnak.

A pártjuk előtt álló feladatok minél előnyösebb megoldásához kívánunk sok sikert és gyümölcsöző munkát.

Kommunista üdvözléssel:

A MAGYAR DOLGOZÓK PÁRTJÁNAK KÖZPONTI VEZETŐSÉGE.

(Folytatás a 2. oldalon.)